

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . . 40.— K
Félévre . . . . . 20.— „
Negyedévre . . . . . 10.— „
Egy hétre . . . . . 3:40 „
Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 2.

MEGJELENIK MINDEN NAP, VASÁR-
ÉS UNNEPNAPOK KIVÉTELVÉL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 252. szám.

Hétfő, november 5.

A háboru hirei.

300.000-nél több az olaszok vesztesége.

Budapest, nov. 5. A sajtószállásról táviratozzák az Estnek:

Az Olaszország ellen indított offenzíva első része beveződött.

A 2-ik és 3-ik olasz hadsereget teljesen megvertük. A megvert két olasz hadsereg erejét háromnegyed millióra becsülik, ezek közül megsebesült, fogságba esett és meghalt legalább 300.000 ember.

Entente tanácskozások — entente utazgatások.

London, nov. 5. Hivatalos.

Painlevé francia miniszterelnök és Petain tábornok rövid angliai látogatás után visszatértek Franciaországba.

Páris, nov. 5. Havas-jelentés.

Painlevé és Lloyd George szombaton Olaszországba utaztak.

Páris, nov. 5. Painlevé miniszterelnök szombaton tájékoztatta a minisztertanácsot a Londonban nemrég folytatott tanácskozásokról. A minisztertanács ezután megkezdte a katonai helyzet megvitatását.

Elsülyedt amerikai buvárhajó.

Washington, nov. 5. Hivatalos. Egy amerikai buvárhajó az észak-amerikai vizeken elsülyedt. Tizenkét ember eltűnt.

Az oroszországi helyzet.

Pétervár, nov. 5. Hivatalos.

Ama híresztelések dacára, hogy november 2-án a makszimalisták fegyveres lázadást kezdenek, az említett nap Pétervárott és környékén minden incidens nélkül folyt le. A közrendet sehol sem zavarták meg.

Stockholm, nov. 5. Oroszországból érkező hírek szerint a kadettek mindjobban magukhoz ragadják a befolyást. Másrészt a bolsevikiek és anarchisták agitációja egyre terjed.

A tegnapi esti Wolf-jelentés.

Budapest, nov. 5. A Wolf-iroda jelenti vasárnap estéről:

Mindeddig egyik frontról sem jelentenek különösebb eseményt.

Átléptük a Tagliamentot.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, november 5. Hivatalos jelentés. Olasz harctér:

A Tagliamentónál ismét megindult a harc.

Osztrák-magyar és német hadosztályok a folyó középső folyásánál kikényszerítették az átkelést és harcolva tért nyernek.

Schwarzenberg Félix herceg tábornok hadosztálya, amely tegnapelőtt dél óta a folyó nyugoti partján áll, gyors és bravuros támadásával a lökés sikere körül kiváló érdemeket szerzett.

Az ellenség foglyokban 6000 embert és számos ágyut veszített.

Krobotin báró vezérezredes hadserege is mindenütt előrehaladást tesz.

Keleten és Albániában semmi lényeges nem történt.

A sajtószállás déli jelentése.

Budapest, november 5. A sajtószállásról jelentik hétfő délben:

Osztrák-magyar és német csapatok már átkeltek a Tagliamento középső folyásánál Osoponál is.

Olaszországtól „hüségesküt” követel az entente.

Róma, november 5. Lloyd George és Painlevé Robertson tábornok kíséretében megérkezett Rómába.

Innen a főhadiszállásra mentek, ahol az olasz királlyal és Cadornával tanácskoztak.

Olaszországot minden irányban biztosították segítségükről, azonban „hüségesküt” kívánnak Itáliától, hogy nem köt különbékét.

Olaszországban várják a központiak békeajánlatát.

Rotterdam, november 5. A Times szerint Rómában biztosra veszik, hogy a központiak legközelebb békeajánlatot tesznek Olaszországnak.

Elsülyesztett német segédcirkáló.

Berlin, november 5. A Wolff-ügynökség közli:

Hivatalosan jelentik, hogy egy kis német segédcirkálót november 2-ikán Kattegatban vitéz ellenállás után hat ellenséges cirkálóból és kilenc nagy torpedóuzóból álló turerő elsülyesztett.

Valótlan az angolok jelentése, hogy tíz német járművet elsülyesztettek, mert az említett segédcirkálón kívül német hadijármű nem hiányzik.

Az új németbirodalmi kancellár.

Berlin, nov. 5. Wolff-jelentés.

Haertling kancellár valószínűleg november huszonkettedikén fog a birodalmi gyűlésen bemutatkozni. Feltehető, hogy a képviselőháznak a választójogi javaslatra vonatkozó intézkedéseire ez a bemutatkozás kihatással lesz.

A kancellár ma látogatást tett a Házelnököknél, továbbá az osztrák-magyar és spanyol nagykövetnél.

A spanyol kormányváltás.

Madrid, nov. 5. Garria Pietro megalakította a kabinetet.

Garria megtartotta a külügyi tárcát. Egy másik távirat szerint az új kormány már letette az esküt.

A kormány részéről kijelentették, hogy továbbra is fenntartani kívánják a semlegességet.

Pusztító forgószél.

Athén, nov. 5. A Havas ügynökség jelenti:

Naxos szigetét forgószél teljesen elpusztította.

A politika hirei.

Minisztertanács.

Budapest, nov. 5. Ma délelőtt 10 órakor Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével minisztertanács ült össze, amelyen Wekerle beszámolt bécsi utjáról és tanácskozásairól.

Tárgyalás alá vették a költségvetési és adójavaslatokat, azonkívül ma megkezdik a választójogi javaslat megvitatását.

A minisztertanácsot holnap és a szünnapig holnapután is folytatják.

Károly király hadseregparancsa.

Budapest, november 5. A sajtószállásról jelentik:

Károly király a következő hadseregparancsot adta ki:

Két és fél éve, hogy az olaszok harmadfélmillió hadseregükkel a monarchiát hátbatámadták.

Ennek a támadásnak halálódósnek kellett volna lennie.

Hős Isonzó-harcosaim tizenegy nehéz, véres csatában minden támadást győzelmesen megállítottak, úgy, hogy keleten és délnyugaton minden aggodalom nélkül három nyáron keresztül erőteljes csatákat vívhattunk meg és legújabbán előkészíthettük ama döntő csapást, amely a tizenkettedik Isonzó-csatához vezetett.

Legbensőbbem gondolok tengerparti országom felszabadításának napjaiban mindazon fényes teljesítményekre, amelyeket 1915 Pünkösdjétől vezéreim és csapataim Italia ellen véghezvittek.

Leghálásabb megemlékezésemet szentelem mindenkorra ama megszállhatatlan hőseknek, akiknek a győzelmet haláluk árán kellett megvásárolniuk.

A Mindenhatónak legyen hála, hogy ezen hősek vére nem hiába folyt.

Az én és hűségeseim szövetségeseim hadereje mélyen benn van az ellenséges országban.

Friaul őrtüzeinél újból felélednek véderőmben büszke emlékei rég elmúlt dicső korszakoknak, amelyben feledhetetlen nagybátyámnak Ferenc József császárnak és királynak katonai ifjúsága gyökeredzik és amelyek Károly és Albert király őseimtől és Radetzky emléktől sohasem választhatók el.

Ezen nagyoknak szelleme, amely véderőmben örök időkre tovább él, vezessen továbbra is bennünket a siker útján, amelyen egyedül tudják népeim az egész világtól óhajtott békét elnyerni.

Isten velünk!

Baden, 1917 november 2.

Károly s. k.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, november 4.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

Olasz harctér:

A Tagliamentonál a harci tevékenység fokozódik.

A harci helyzet csak ma teszi lehetővé annak áttekintését, mi volt az a teljesítmény, amelyet a 12-ik Isonzó-csatában Krausz Alfréd gyalogsági tábornok csoportjánál a szövetséges csapatok és vezetői felmutattak. A 2800 méterig nyúló Skanin és az 1668 méter magas Stohl elfoglalása, a feltartózatlan előnyomulás a Fellach-völgytől délre emelkedő kietlen uttalan hegyekben, amit sem az ellenség, sem az időjárásnak viszonyosságai, sem az olaszok romboló munkája nem tudott hátráltatni, Resinta birtokbavétele, a Gemonnassop-i megerősített tábor elfoglalása: mindez újabb dicsőséges helyet biztosít a minden idő ezen legnagyobb háborújának történetében, a hegyek közt otthonos csapatoknak, köztük a 14-ik és 52-ik számú gyalogezrednek, a tiroli császárvadászoknak, a 3-ik és 26-ik lövészezrednek.

Keleti harctér és Albánia:

A helyzet változatlan.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, november 4.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Flandriában az Yser mentén és Yperntől északra a tűz helyenkint fokozódott és Passandennél kisebb gyalogsági harcok játszódtak le. Vonalainkat előretöréssel megjavítottuk és több helyen visszavertünk angol részleges támadásokat.

A német trónörökös hadcsoportja: Az Aisne-csatorna mellett és az Ailette-lapály mentén élénk tűzérési tevékenység és előcsapatainknak sikeres csatározásai francia felderítő osztagokkal.

A Maas keleti partján a tűzharc, amely egész nap élénk volt, este Samognieux és Beconvaux között megerősödött. Összpontosított

elhárító tüzelésünk lekötötte a franciáknak Chaume-erdőnél előkészülő támadását.

Keleti harctér:

A helyzet változatlan. A Riga—Venden-i útnál Sagewaldnál szétugrasztottunk orosz portyázó osztagokat.

Macedon arcvonala:

A Vardar- és a Doiran-tó között már napok óta élénk tűzérési harc tegnap is tartott. Edig csak angol részleges előretörésekre került a sor, amelyeket a bolgár biztosító osztagok visszavertek.

Olasz harctér:

A Tagliamento mentén váltakozó erejű tűzérési tevékenység.

Ludendorff.

Megalakult a nagybecskereki magánalkalmazottak szervezete

A nagybecskereki magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak hetek óta tartó szervezkedési mozgalmá tegnap pozitív alakot nyert: igen nagyszámú közönség jelenlétében, a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak túlnyomó többségének részvételével megalakult a magánalkalmazottak helyi csoportja. Az alakuló közgyűlésen, mely a „Magyar király” söresarnok helyiségében folyt le, a budapesti központ képviseletében megjelent Goldschmidt Sári a szervező-bizottság részéről Vajda József üdvözölte.

Az alakuló közgyűlésen Edenburg Lajos elnököl mint korelnök. Javaslatára a közgyűlés egyhangú határozattal a következőképpen alakította meg az egyesület tisztikarát és választmányát: Elnök lett: Vajda József, alelnökök: Galler János és Raubinger János, titkár: Reich Jenő, jegyző: Hajdu József, pénztáros: Schulmann Alfréd, ellenőrök: Arvay Rezső és Jakobsz Károly, háznagy: Naf-tali Simon, könyvtáros: Szentirmai Z. Pál.

A választmány tagjai lettek: Gruber Ella, Kovács Andor, Iványi Ernő, Popovits István, Weisz Peter és Dobrovolszki Miklós, választmányi póttagok: Batori Imre, Barak A. Zoltán és Rácz Imre.

Vajda József a helyi csoport elnöke, majd pedig a nagybecskereki szociáldemokrata párt részéről Binder József meleg hangon üdvözölte a közgyűlést. A szociáldemokrata párt kiküldötte az új szervezetet a párt legmesszebbmenő támogatásáról biztosította.

Ezután a budapesti központ részéről megjelent kiküldött, Goldschmidt Sári tartott nagyszabású agitációs beszédet. Ismertette a magánalkalmazottak gazdasági és szociális helyzetét és további szervezkedésre hívta fel a jelenvoltagekat. Hosszasabban szólt a női alkalmazottak helyzetéről, melynek megjavításáért közös igyekezettel kell küzdeniük úgy a nő mint férfi magánalkalmazottaknak.

Az alakuló gyűlésen több száz férfi és nő magánalkalmazott vett részt.

HIREK

Kérelem a n. é. közönséghez!

— Mindent a hadseregnek! —

A hadrakelt seregnek fehéreművel és alsóruhával való ellátása szinte leküzdhetetlen mennyiségekbe ütközik! Ezért a hadsegélyző hivatal a magyar népek három éve lángoló lelkesedésébe és minden más nemzetét felülmúló áldozatkészségébe vetett szilárd bizalommal fordul mindazokhoz, kik nyugodt munkában töltik itthon napjaikat, mert hős seregünk ércfala övezi a haza szent földjét. A sereg szükségletéről van szó! Nem jótékonytságot kér, hanem kötelességteljesítést, melyet senkisé fog megtagadni, akinek gyermeke, hitvese vagy szülője messze idegenben, ellenséges földön, esőben és fagyban küzd érte és mindnyájunkért!

A hadsegélyző hivatal férfi- és női fehéremű, harisnyát, inget, lábbelit, szoknyát, törülközőt, asztalkendő, ágyneműt, mindenféle fehér, színes, tarka vászon, pamut, karton és archet holmit kér, amely alsóruhaként viselhető, vagy alsóruha létesítésére vagy javítására alkalmas.

Felkérem ennél fogva városunk n. é. közönségét, hogy a most említett fehéreműt pótló cikkeket minél nagyobb mennyiségben adományozni és azokat Treisz Géza h. vár. alszámvevő (városgazda, irodájában, városház, udvari épület f. évi november hó 20-ig szíveskedjék átadni.

Dr. Perisics Zoltán,
polgármester.

— Személyi hír. Dr. Steuer György főispán tegnap este hivatalos ügyekben Temesvárra utazott, onnan Budapestre megy és esütörtökön tér vissza Nagybecskerekre.

— Honvéd szemle. Szathmáry Géza m. kir. honvédezzredes a helybeli honvéd alakulások megszemlélésére tegnap este városunkba érkezett.

— Esküvő. Szombaton délelőtt volt a nagybecskereki anyakönyvi hivatalban Ernst Wagner von Hohenborn pomerániai földbirtokos, 11. német dragonyosezzredbeli tart. hadnagy és Balogh Irénke esküvője. Az esküvőnél tanúk voltak a menyasszony részéről dr. Edenburg Andor ügyvéd, tart. hadbírófőhadnagy, a vőlegény részéről pedig Balogh Géza tüzérfőhadnagy. Az egyházi szertartás nagy közönség jelenlétében szombaton d. u. volt a helybeli ág. ev. templomban, ahol ifj. Koren Pál lelkész adta egybe az ifjú párt szívhézzsóló tartalmas beszéd kíséretében. A fiatal házaspár tegnap este elutaztak a férj birtokára a pomerániai Hohenbornba.

Holländer J. Károly helybeli cukorkagyáros Erzsébet leányával Kammer Zsigmond verseczi borkereskedő tegnap házasságot kötött.

— Adomány. Frank Lajosné lapunk útján 20 koronát adományozott a nagybecskereki iskolagyermekbarát-egyletnek.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Kedden, nov. 6-án. Szerdán, nov. 7-én.

Tatárjárás

Kálmán Imre és Bakonyi Károly világhírű operettje 4 felvonásban, filmen rendezte: Kertész Mihály.

Felvétel Nagybecskerekéről.

Előadások: 5 és fél 9 órakor.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Felemeit helyárok:

pályolyülés 1-80 K, I. hely 1-50 K, II. hely 1—K, III. hely 60 fill.

— **Házasság.** Cziza József szentjánosi segédjegyző holnap délelőtt fél 12 órakor tartja esküvőjét Pretz Gizivel a róm. kath. plébánia-templomban.

— **Bronzból lesz az arany vítezségi érem.** Budapestről írja munkatársunk. A hadsereg főparancsnoksága 21237. számú rendeletével közli a király ama parancsát, amely szerint a háború tovább tartama alatt az arany vítezségi érmek veretését beszüntették és helyettük bronzból készült bearanyozott érmet adnak azoknak, akiket az arany vítezségi éremmel tüntettek ki. Ezeknek azonban joguk lesz ahhoz, hogy háború után az ilyen érmeiket aranyból készült érmeikké cseréltesék ki. Ilyen értelemben okmányt is kapnak.

— **Adományok a postáskórház céljaira.** A Budapestben felállítandó postáskórház céljaira a Torontálmezei Agrárbank 100 koronát, Kónya Ferenc és neje 50 koronát adományoztak.

— **Rekvirált kilincsek pótlása.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara közli, hogy az igénybevett kilincsek beszerelésére és a pótkilincsek, valamint a pótvetétek felszerelésére vonatkozó pályázat határideje november hó 15-ének esti 6 órájáig meghosszabbított.

— **A fémkészletek sürgős beszoigáltatása.** A háború győzelmes befejezéséhez a muni- ciógyártásnak végsőig való felfokozására van szükség. Ezt a nagy célt szolgálja a m. kir. honvédelmi miniszternek 13421/eln. 20—b. 1917. sz. rendelete, amellyel igénybevette a vörösréz, sárgaréz, bronz, vörösfém, alpakából, pakfongból, valamint a nikkelt és alumíniumból készült fémtárgyakat. Mindenki, aki ilyen fémtárgyakkal rendelkezik, kell hogy mielőbb felajánlja a hadseregnek municiógyártás céljaira az igénybevett fémkészleteket. Aki önként ajánlja fel fémtárgyait, magasabb árakat kap, míg az olyan késedelmező, aki bevárja a kényszerbeszoigáltatást, kisebb térítési összeghez jut és ahhoz is csak a beszoigáltatás után jó idő múlva. Már azért is mindenki a saját jól felfogott érdekében cselekszik akkor, amidőn a hivatalos hadifémbevéltő- helyeknél önként és késedelem nélkül beszoigáltatja az összes arra kötelezett fémtárgyait, amelyekért a hivatalos hadifémbevéltőhelyek a legmagasabb megállapított átvételi árat tartoznak fizetni rögtön és készpénzben. Be kell szolgálatni az alábbi fémtárgyakat:

vörösrézből és vörösrézötvözetekből készült cser- göket, csöveket, rudakat, diszítőterveket, fűtő- testburkolatokat, 25 cm. átmérőnél kisebb harangokat, kalap-, ruha-, bot- és ernyőtartó- kat, védő-, szőnyeg- és függönyrudakat, lőszer- száncsattokat és vereteket, stb., azután egy- szerű íróasztalkészleteket, diszmiurukat, függő- cégeket és cégtáblákat, név-, reklám- és tájékoztatótáblákat, rácsokat, virágcsereptar- tokat;

tiszta nikkelt és nikkellemezzel bevont (leme- zelt) acéllemezből készült csészéket, fazekakat, főzőedényeket kádákat, süítőket, tálakat, üstö- ket erőszközöket, gyertya-, gyufa- és gyümölcs- tartókat, szitákat, szűrőket, vizeskorsókat, ecet- és olajtartóállványokat, gyorsforralókat, teafő- zőket, teáskannákat stb.;

tiszta alumíniumból készült tárgyakat, még pedig: mindenféle csészéket, fazekakat, fede-

leket, főzőedényeket, hamutartókat, ivóserle- geket, kanalakat, kádákat, medencéket, serpe- nyőket, tálakat, tányérokat, üstöket stb.;

vörösrézből és sárgarézből készült konyhafel- szerelési és hasonló tárgyak közül a különféle üstöket, lábasokat, tűzhelybe beépített vízme- legítőket, viztartókat, parázstartókat, fűrdő- kályhákat, mozsarakat, mozsártörőket, gyertya- tartókat, vasalókat, fél kilogrammnál nehezebb rézsúlyokat, bálcákat, habverőket, gyümölcs- főzőüstöket stb.;

öntárgyakból a korsókat, ürmértékeket, odé- nyeket, tányérokat, tálcákat, fedőket stb.

A nagyközönség már a legközelebbi napok- ban értesítést fog kapni, hogy kik a helybeli és környékbeli hivatalos hadifémbevéltők. A hatóságok az erre vonatkozó előterjesztésüket már megtették, a kijelölés is megtörtént, úgy hogy a vidéki hadifémbevéltők névjegyzékének nyilvánosságra való hozatala már csak néhány nap kérdése.

— **Elveszett egy pár rózsaszínű briliáns függő.** A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha átadja Kolling állomási főnök urnak.

TÁJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt es- küdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 3 óráig.

A KISVÁROS

A nagytiszteletű ur.

Rövid időközökben, szinte máról-holnapra, változik a kisváros külső képe, új emberek és új arcok köszöntenek reánk és a régié is megváltoznak, szép csöndesen közeledve a végső állomások felé. Hol vagytok már, drága, egykori ismerősök, szívünk barátai: a kisváros elmúlt, régi hangulatának viselői, akik egykor az utcán és a fórumon ránk mosolygattok, kedvesen és bizalmas mosolygással, mintha apánk vagy testvérünk lettetek volna? Békés és szelíd esőndült egykor a kisváros élete felett, beszédes hangulatba borult a ránk sza- kadó este, a lelkek álmodása is egyenletes és szép volt, olyan szép, amilyen csak az igazi béke áldása lehet. Oh, a kisvárosi házak ma is még a régié, a kis kertekben ugyanazok a fák bólogatnak, az őszi szomorú köszöntése is még a régi s a nagyutca s a kisutca ma sem hangosabb, mint egykor, amikor még itt jártatok közöttünk kisváros legübb fiai, el- aludt, hűséges barátaink. De az utcákra s a kertekre boruló napsugarat ma mégis hidegebb- nek és halványabbnak érezzük, öregebb lett a szívünk, hiányoztok nekünk, sokszor még keresünk benneteket és fáj, hogy már csak az emlék országutján találko- zunk veletek, hogy a szemetek hűségét nem látjuk többé s hogy elakadt örökre a szí- vetek meleg sugárzása. Fáj, hogy régi idők szépsége szállt veletek a sirba.

Nemrégem még együtt borongtunk, nagytisz- teletű uram, elmúlt évek ködbe veszésén s az ön tiszta lelke akkor szépséges álmokon rin- gott s egy gyöngy sóhajjal temette el a mul- tat. Ma már ön is a multak árnyai közé ve- gyült, ön is a kisváros egyik aranyló emléke lett, önnel is gazdagodott a kisváros egyszerű temetője. Az élet a maga megszokott egy- hangúságában tovább folyik, elárvult posztokra új örszemek kerülnek, a halál fölött örökké ur marad a diadalmas élet. De amikor a hétköz- nap sok keserűségéből menekülni akar a lel- künk, újból és újból csak a multakba küldjük nyugtalan gondolatunkat. Ekkor mi találkozni fogunk önnel is, nagytiszteletű uram, mert ön szerette embertársait, mert az ön szeretettől mosolygó arca, jóságos lénye nemesebbé tette a kisváros életét s mert a miénk volt, becsü- letes, igaz gondolkodásával, hevülő, szép érze- seivel. Ma még elgondolászunk szomorú és kü- lönös, hogy a kishid táján többé nem látjuk jellegzetes alakját, mosolygó, derült arcának jól ismert vonásait, nem halljuk többé csengő

hangját, amint alázatos köszöntéssel üdvözlí ismerőseit. Beh kár, hogy a kisvárosi utca egyik disza róla lehervadt, beh kár önért, sze- gény nagytiszteletű uram! Holnap talán már megszoktuk az utca új képét, gondolatunkat sok ügyes-bajos dolgunk leköti, az idő is ál- mosra hangolja friss emlékezésünket és mégis: az ön szava bennünk sokszor visszhangozni fog és könnyű árnyékká vált lénye sokszor fog keresztül suhanni a lelkünk csarnokain. Beszédes kedvünkben szomorú mosolylyal fo- gunk visszamerengeni színehagyott, szép időkre, amelyeknek ön is egyik ékessége volt s ha erőshítü, galamblelkü emberekről folyik majd a szóbeszéd, az ön emlékének sokáig fog meg- állni a gondolatunk s beszélni fogunk a jósa- gáról, a lelke harmóniájáról, sok szép akara- táról s mesélni fogunk arról, hogy ön, nagy- tisztetű uram, a bibliát a szívében hordta.

Amint az évek, egyik a másik után, elszáll- nak felettünk és a hajunkba ősz szálok ve- gyülnek, egyik a másik után: egyszerre azon vesszük észre magunkat, hogy a legtöbb jó emberünk már a kisvárosi temetőben pihen s hogy a saját életünknek legszebb része is va- lamely láthatatlan sirhant alatt álmodik. Men- nél több a szív emléke, annál öregebb is a szív s mennél többen szakadnak el róla, an- nál halkabbá válik a dobogása. Ez jut az eszembe, amint most hervadó szavakból font koszorúval az ön sirját keresem fel, nagytisz- teletű uram, amint bucsút veszek porladó te- temőtől s úgy beszélgetek sugárzó lelkével, mint tegnap, valahol az utca sarkán vagy ki- csinny kertjében, sutogó, vén fák alatt, mert akkor is csak a tiszta lelkével beszélgettem. Amiről sokszor folyt közöttünk a szó: az el- mulás gondolata újból kísért bennem, de most ön az, nagytiszteletű uram, akinek elnémult ajkán mereng a gondolatom, keresve, vizs- gálva az ön szép hitének igazságát, hogy a halál maga a megnyugvás, a lélek megbékü- lése, az örök boldogság. Ezzel az erős hittel csak a gyermekek halnak meg, vagy azok, akiknek lelke tiszta maradt, mint a gyerme- keké. Így fogunk mi önről megemlékezni s mint szívünkről elszakadt többi igaz barátaink- ért: önért is lesz mindig egy bánatos érzé- sünk, egy gyászoló gondolatunk, egy meleg só- hajunk. Az ön emléke velünk marad.

Volna még sok mondani valóm, nagytisz- teletű uram, igaz, önzetlen barátságát szeret- ném megköszönni annak a nevében is, akinek szent emléke örökké ég a szívemben s akiért önnek is volt nem egy meleg könnye, nem egy fájó gondolata. Köszönöm a jószágát, lel- ket ölelő szeretetét, szívének sok szép meg- nyilatkozását. Bánatos emlékezéssel, hálással gondolok ezért is önre, nagytiszteletű uram és meggyujtom önért szívemben a kegyelet örök lángját.

—odi.

A legszebb

matt teintet úgy érheti el legbiztosabban, ha Diana-alabástrompudert és Diana-arc- krémét használ. Sok ezer leány és

asszony

szabadult meg szeplőtől, mitesszereitől, pattanásaitól és arcfoltoktól a Diana- alabástrompuder és krém használata által. Olyan ez a két csodaszer, mint a harmat

csókja

mikor a szárazságtól fonnyadozó mezőt éri. Minden dobozhoz vagy tégelyhez mellékelve van

ingyen

a részletes használati utasítás.

Mindenütt kaphatók! Főelárusítóhely: Diana Kereskedelmi R.-T. Budapest, V., Nádor-utca 6.

SZINHÁZ, ZENE

Heti műsor.

Nov. 5. Hétfő: Az Ördög. (Páratlan.)
 Nov. 6. Kedd: Császárnő. (Páros.)
 Nov. 7. Szerda: Császárnő. (Páratlan.)
 Nov. 8. Csütörtök: Grál lovag. (Páros.)
 Nov. 9. Péntek: Névtelen asszony. (Páratlan.)
 Nov. 10. Szombat: Éva. (Páros.)
 Nov. 11. Vasárnap: Éva. (Bérletszünet.)

Az előadások kezdete este fél 8 órakor.

A vasárnapi előadások. Vasárnap este Kálmán Imre operettje, a *Zsuzsi kisasszony* ment bérletszünetben. A színház zsufolásig tele volt, a közönség jól mulatott és sokat tapsolt a főbb szereplőknek, akik közül különösen *Fátyol Heddy*, *Fodor Artur*, *Varga Béla*, *Kemény Lajos* és *Kertay Ilonának* volt része a sikerben.

Délután Szirmay Albert *Mágnás Miskája* volt műsoron és a vasárnap délutáni publikum sokat nevetett az istállógyerekből gróffá lett Miska fiu és a grófkisasszony históriáján.

NYILTTÉR

Mindenkinek, kik drága hallottunk, özv. MENCZER IGNÁCNÉ elköltözése alkalmából, akár a temetésen való megjelenésükkel, élőlőszóval vagy írásban tettek tanúságot jóleső részvétükről, ezuton fejezzük ki benső hálánkat.

Nagybecskerek, 1917 november 4.

Özv. Menczer Árpád Menczer Lipót és gyermekei. Menczer Lipótné.

962

Hirdetmény.

A *kisnezsényi hitközségnek* Istvánvölgy község határában Pirindzsadulóban levő 377 hold 282 □-ól egy tégben fekvő elsőrendű szénakaszálója nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverés 1917 november hó 15-én délután 11 órakor Kisnezsény (Horvát-Neuzina) községházán fog megtartatni.

Feltételek a kisnezsényi rk plébánián megtekinthetők.

Gerőfi Miklós

lelkész, hitközségi elnök.

Pezsgődugót

használt, nem műparafából, sem töröttet veszek, bármily mennyiségben előzetes érdeklődés nélkül. Utánvét 1-20 K darabonként, használt palackdugót 25 K kg-ként. — Uj dugókra csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot.

Robiczek Adolf parafadugógyára
 Budapest, Nefelejts-utca 15.

Egy elárusító leány

felvétetik.

Bővebbet:

Almásy Elek könyvkereskedésében.

iktatásban és kisebb ügyek elintézésében jártás, de megbízható

irnok

havi 200 korona fizetés mellett azonnali belépésre kerestetik.

Bótos községe.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

21771/1917. lkig. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 13421 eln. 20. b. számú rendelete szerint igénybevevett egyes meghatározott fémtárgyak beszoállítására tárgyában a fémoszeirási lapok leérkezvén, azok a városi oszeiró közegeknek kiosztás végett kiadattak.

Felhivatnak mindazok, akiknek a fent említett fémtárgyakból készleteik vannak és fémoszeirási lapokat mindezeideig még nem kaptak volna, hogy a szükségelt fémoszeirási lapokat 48 óra alatt a városi kiadóhivatalban okvetlenül vegyék át és azokat pontosan kitöltve, ugyancsak a városi kiadóhivatalba további 48 óra alatt szolgáltatassák be.

A bejelentés elmulasztása vagy annak hiányossága, eltitkolása az igénybevevett cikkeknek, amire az előbb hivatkozott 1917. évi 13421. eln. 20. b. számú rendelet 10. §-a két hónapig terjedhető elzárást és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetést állapított meg.

Nagybecskerek, 1917 november hó 2.

Dr. Perisics Zoltán
 polgármester.

Egy jókarban levő

cimbalmot elad

955

Bégafőn Várad Miklósné.

Egy almolnárt

és

molnárszegédeket

keres

a Nagybecskereki Olajgyár.

Ajánlatok a gyárüzemvezetőséghez intézendők.

949

Egy istálló

kocsi-szinnel

a Korona-szálloda

közvetlen közelében

azonnal kiadó.

Bővebbet: 944-8

Dr. Hubert Zsigmond

— ügyvédi irodájában. —

Elárusító leány

kerestetik.

Bővebbet a kiadóban.

946-x

Nyomdásztanoncu

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiu heti fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Munkáslányok

azonnal felvétetnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.

Rikkancsokat

felvesz

a Torontál kiadóhivatala.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

„Torontál“

pol. napilap kiadóhivatala